

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Klager

Innklaget

FER sak: 32/16K

Dato: 06.02.17

VEDR.: FAGETISK KLAGESAK 32/16K

Fagetisk råd, NPF (FER) mottok klagen 04.10.16 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 30.01.17.

Bakgrunn for klagen

Klagen går på at innklagede psykolog som klagers behandler under og i etterkant av innleggelse ved DPS, har brutt Etsiske prinsipper for nordiske psykologer (EPNP).

Klagen er på 2 ½ side og FER har på forespørsel fått ettersendt 2 sider med utfyllende opplysninger og 32 sider utskrift fra journal fra behandlingsstedet hvor klager har hatt kontakt med innklaget psykolog. Journalutskriften er ufullstendig og inneholder kun deler av journalen fra hennes kontakt med DPS. FER forutsetter at klager mener at det innsendte materialet er tilstrekkelig til å belyse de brudd hun mener innklaget psykolog har begått.

Klager opplyser om at hun var innlagt ved DPS etter at hun i 2012 var blitt utsatt for en overfallsvoldtekt. Ifølge klager hadde hun 2-3 samtaler med innklaget psykolog. Klager opplevde at behandler avviste hennes ønske om å være innlagt og mente at det var bedre for henne å være på et krisesenter. Klager beskriver det å være på krisesenteret som retraumatiserende. I ettersendt journal ved innklaget psykolog fremkommer det at han har foreslått at de skulle ta kontakt med krisesenteret slik at klager var kjent med dette tilbudet dersom det skulle vise seg hensiktsmessig og at hun kunne ta kontakt for evt. opphold dersom dette skulle bli nødvendig. I et senere notat anbefaler innklaget psykolog at klager er på krisesenteret den første tiden etter utskrivelse i påvente av ny bolig. I egne kommentarer til journalnotatet viser klager til at det står at hun godkjente kontakt med krisesenteret, men at det lå mye overtalelse bak dette da hun ikke var interessert i kontakt.

Klager hevder at innklaget psykolog ikke har gitt henne behandling i forhold til hennes opplevelser og traumer, kartlegging og testing av diagnoser. Hun mener også at han har satt

diagnosen Emosjonelt ustabil personlighetsforstyrrelse uten tilstrekkelig grunnlag for dette. Hun viser til at hennes senere behandler og fastlege har vært uenig i at hun oppfyller kriteriene for Emosjonelt ustabil personlighetsforstyrrelse og ment at diagnosen Posttraumatisk stressforstyrrelse bedre forklarer hennes vansker. Klager påpeker også at hun har hatt god effekt av akupunktur, noe hun har opplyst om under behandling, men uten hun har fått tilbud om dette.

Klager påpeker i klagen at hun aldri har bodd i bemannet bolig. I journal ved innklaget psykolog fremkommer det at klager er vurdert å være i behov for bemannet bolig og at psykiatritjenesten i kommunen har bekreftet at pasienten har signert søknadskjema vedr. bolig med bemanning. Klager påpeker også faktafeil i journal ved at det står at hun ikke har egen bolig, noe hun hadde, men at hun ikke kunne bo i denne grunnet frykt.

Klager påpeker at innklaget psykolog har snakket med boligkonsulent i kommunen uten hennes samtykke. I klager sin journal står det at klager har samtykket til at relevante opplysninger kan gis mht klagers behov for bolig med bemanning, inkludert å informere om aktuelt traume.

Klager viser til at innklaget psykolog hadde pårørendesamtaler med hennes daværende samboer under innleggelse, noe hun opplevde som sårende. I journal fremkommer det at det var avklart med klager at innklaget psykolog skulle tilby denne type kontakt.

I etterkant av innleggelsen mener klager at innklaget psykolog har deltatt i ansvarsgruppemøter vedrørende henne uten at hun har samtykket til dette. I tilsendt materiale fremkommer det at klager har hatt kontakt med DPS i perioden 2012-2016 hvor innklaget psykolog har jobbet. Ut fra journal fremkommer det at det er gjennomført miniteam og ansvarsgrupper i løpet av behandlingskontakten hvor klager, representanter fra kommunen og fra DPS, inkl. innklaget psykolog har deltatt. I tilsendt journal er det skrevet referat fra et ansvarsgruppemøte hvor klager ikke står oppført som deltaker. Ifølge klager var innklaget psykolog ikke hennes behandler ved døgnavdelingen på det aktuelle tidspunktet. I sin klage påpeker klager at innklaget psykolog også har skrevet referat fra møter hvor han ikke var referent og at disse referatene ikke samsvarer helt med referatene som referenten har skrevet.

Innklaget psykolog skal ha møtt som vitne i fylkesnemnda vedr. omsorgsovertakelse for barn født i mars- 16. Klager skal da ha opplevd at innklaget psykolog uttalte at han hadde vært hennes behandler, noe hun mener ikke medfører riktighet. Han skal ha gitt uttrykk for at han kjente henne bedre enn han gjorde, hevdet at DPS, aldri hadde satt henne på medisiner og at hun ikke hadde mén etter traumer, men at hennes vansker skyldtes en personlighetsforstyrrelse, noe hun mener ikke medfører riktighet. Ifølge klager skal innklaget psykolog også hevdet at hun trengte døgnkontinuerlig oppfølging i minimum 4 år før hun kunne fortsette med annen behandling.

Ifølge klager skal innklaget psykolog ha ment at hun har en hjerneskade, noe hun hevder er avkrefte av leger og nevropsykologer. I tilsendt journal ved innklaget psykolog er det journalført at han vurderer at det ikke er observert kognitiv svikt som kan relateres til «hjerneskade».

Klager viser til at hennes fastlege har tatt kontakt med DPS vedr. førerkortvurdering og at det må foreligge spesialisterklæring dersom klager skal søke dispensasjon fra helsekravene.

Klager stiller spørsmål ved at det er innklaget psykolog som besvarer denne henvendelsen da hun ikke har ønsket noe samarbeid med vedkommende.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer:

Svanhild Mellingen, Gry Lill Hamre, Roar Solholm, Rolf Eriksen og Lisa Stokkeland.

Saksgang

04.10.16 FER mottok brev fra KK med klage på NPF-medlem PP datert sept./okt.-16
17.11.16 FER sendte brev til KK om å få tilsendt kopi av epikrise eller journal for at FER skulle kunne vurdere klagen.
05.12.16 FER mottok tilleggsopplysninger fra KK.
30.01.17 FER vurderte henvendelsen i møte.

FERs vurdering og konklusjon

FER forstår at det kan være svært vanskelig å bli skrevet ut fra DPS etter å ha blitt innlagt etter en traumatisk hendelse og at det er viktig å planlegge utskrivelse og oppfølging i etterkant. Ut fra journalen fremkommer det at det har vært arbeidet med utskrivelse, inkludert å finne egnet bosted, under innleggelsen i samarbeid med kommunen og at klager selv har samtykket til at krisesenteret kunne kontaktes. FER vurderer at det ikke var mulig for innklaget psykolog å forutse at opphold på krisesenteret skulle være retraumatiserende. Ut fra opplysningene som foreligger vurderes det således at det ikke fremkommer brudd på EPNP i forhold til aktuell problemstilling.

I forhold til diagnostisering av Emosjonelt ustabil personlighetsforstyrrelse beskrives det ikke i journal hvordan innklaget psykolog har kommet frem til denne diagnosen. Slik FER leser den innsendte dokumentasjonen har det vært en langvarig kontakt mellom klager og DPS hvor innklaget psykolog jobbet, både på døgnavdeling og poliklinikk. I løpet av denne kontakten har det ifølge journal blitt gitt informasjon om diagnosen Emosjonelt ustabil personlighetsforstyrrelse, men også vektlagt at hun har blitt utsatt for en traumatisk hendelse. Selv om andre fagfolk har vært uenig i diagnosen som er gitt, er dette i seg selv ikke tilstrekkelig til at EPNP er brutt. Diagnosesetting er en kompleks prosess, og det kan ofte være uenighet mellom fagfolk. Slik FER leser journalnotatene fremkommer det ikke informasjon om at innklaget psykolog har handlet i strid med vanlig praksis eller i strid med EPNP.

Vedr. innhold i behandling er dette utenfor FER sitt mandat å vurdere og klage på dette må evt. sendes til fylkeslegen.

Når det gjelder faktafeil i journal kan ikke FER se at de opplysningene som foreligger er brudd på EPNP.

Klager viser til at innklaget psykolog har snakket med boligkonsulent i kommunen uten hennes samtykke, samt hadde pårørendesamtaler med hennes daværende samboer under innleggelse. Det er imidlertid journalført at klager har samtykket til dette. FER vurderer det derfor dit hen at dette ikke er brudd på EPNP.

Vedrørende deltakelse på ansvarsgruppemøter fremgår det i journal at innklaget psykolog har deltatt på ett ansvarsgruppemøte hvor klager ikke har deltatt. Ut fra journal synes dette å være ett av flere i et lengre behandlingsforløp hvor videre behandling og samarbeid mellom klager sine kontaktpersoner ved DPS og i kommunen drøftes, inkludert muligheten for planlagte, kortvarige innleggelse ved DPS'et. Ettersom det inngår som ett av flere møter i et lengre behandlingsforløp, vurderes det dit hen at det ikke er grunnlag for å innhente nytt samtykke for hvert møte og at klager indirekte har samtykket ved å la innklaget psykolog delta på møter forut for og i etterkant av møtet hvor klager selv ikke deltok. Selv om innklaget psykolog ikke var klagers behandler under innleggelsen når møtet ble avholdt, fremgår det av journalnotat at han deltok som poliklinikkens kontaktperson overfor klager og samarbeidspartnere (ansvarsgruppen), dette for å sikre kontinuitet. FER vurderer at dette er overensstemmende med vanlig praksis og at det ikke er grunnlag for å vurdere at det er brudd på EPNP.

I forhold til at innklaget psykolog har skrevet egne referat fra møter han har deltatt på uten å være referent, er dette ikke en uvanlig praksis. Man skal etterstrebe at innholdet i best mulig grad er overensstemmende med det faktiske innholdet i møtet, men det er ikke å unngå at innholdet i møtoreferater vil være ulikt avhengig av hvem som har skrevet det. Dette anses ikke som brudd på EPNP.

Vedrørende sak i fylkesnemnda, har psykologer plikt til å møte dersom de blir innkalt som vitne. Psykologer må imidlertid forholde seg til taushetsplikten også i rollen som vitne. Slik FER forstår klagen, gjelder klagen ikke brudd på taushetsplikten, men er en klage på den faglige vurderingen som har blitt fremsatt av den innklagde psykologen. Som vitne er psykologers oppgave å gi relevant informasjon og belyse de faktiske sidene av en sak. De faglige vurderingene vil således begrense seg til de man har gjort av pasienten i fortid. Som sakkyndig vil psykologen i motsetning ofte si noe om fremtidige utvikling, vurdering av konkrete bevis eller forhold i saken som krever psykologfaglige kunnskaper. Det er således viktig at behandlende psykologer som uttaler seg i saker om barnevern, ikke uttaler seg som sakkyndig. Klager refererer til uenighet vedr. diagnose og behandling. Uenighet vedr. dette er som tidligere nevnt ikke uvanlig, men er ikke tilstrekkelig til at EPNP har blitt brutt. At den innklagede psykologen har uttalt seg om videre behandlingsbehov, vurderes å ha sammenheng med den diagnostiske vurderingen som er gjort. Uttalelsene kom i Fylkesnemnda, og det er gitt anledning til partene å komme med oppklarende spørsmål og alternative vurderinger. FER anser ikke dette som brudd på EPNP.

Når det gjelder punktet om hvorvidt klager har en hjerneskade, fremkommer det i tilsendt journal ingen uenighet om dette punktet. FER velger derfor å se bort fra dette punktet.

Vedrørende at innklaget psykolog har besvart henvendelse fra fastlege vedr. førerkortvurdering, er det at slike henvendelser blir besvart i tråd med gjeldende praksis. Ettersom det i journal fremgår at det over flere år har vært et samarbeid mellom DPS og fastlege, er det forståelig at en behandler som har kjent klager, besvarer en slik henvendelse. I vurderingen som er gjort, slik denne fremkommer i tilsendt journal, er denne nyansert og tar hensyn til nye opplysninger som blir gitt av fastlege vedr. klagers helsetilstand. FER vurderer at dette ikke er brudd på EPNP.

På bakgrunn av tilsendt dokumentasjon fra klager har FER gjort følgende vedtak:

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av fagetisk råd kan ankes til psykologforeningens ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.5 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk Psykologforening sammen med fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening

Svanhild Mellingen, leder

for leder Tove Beate Pedersen, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret NPF, v/president Tor Levin Hofgaard